

STUDENTEN WEEKBLAD

11^e Jaargang.

No. 9.

HOOFDREDACTEUR: . . . . .

REDACTEUREN: A. E. M. J. HANLO, G. P. NIJHOFF, R. A. D. CORT
VAN DER LINDEN, J. E. A. DE VOGEL, H. G. NOLEN,
K. E. SCHALKWIJK, H. TH. BAART DE LA FAILLE.

FAST MEDEWERKER IN ZAKE STUDIEBELANGEN: H. E. SUYVER.

Donderdag

26 Nov. '08.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is /3,50, bij vooruitbetaling /3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR.
UITGEVER + DELFT

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdagmiddag 4 uur aan het Redactie-adres: Vlamingstraat 34; daarna en slechts dan, wanneer toch opname in het eerstvolgend nummer gewenscht is, aan dat van den hoofdredacteur: . . . . .

Eerstvolgende REDACTIEVERGADERING op het Bureau van de Redactie, Vlamingstraat 34, Dinsdag 1 December, des middags om 4 uur.

Lid der Redactie geworden:

H. TH. BAART DE LA FAILLE.

Inhoud.

Mededeeling van den Senaat aan de Corpsvergadering van 25 November 1908.
Verslag van de Corpsvergadering van 25 November 1908.
Corpsvergadering 25 November 1908.
Italiaansch liedje, door H.
Het Noorden. III.
Studentenbladen.
Krabbels van de 62ste Diës der S. P., door S.
Von Fielitz, door G.
Tooneel, door G. N.
Boekbespreking, door H. G. N. en G. N.
Correspondentie.
Berichten en mededeelingen.
Agenda.

Mededeeling van den Senaat aan de Corpsvergadering van 25 Nov. 1908.

Naar aanleiding van de op de Corpsvergadering van 18 Nov. l.l. genomen beslissingen, in bijzonder betreffende de motie-Hymans, gevolgd door de besluiten, volgens de voorstellen van den heer Laman Trip genomen, wenscht de Senaat, ten einde mogelijke onzekerheid weg te nemen, den daardoor aan het licht gekomen toestand nader te beschouwen.

Op de bedoelde Corpsvergadering zijn de begrippen „onwettig” volgens de Corpswet en „onwettig” volgens opvatting van het vereenigingsrecht in het algemeen niet voldoende duidelijk van elkaar gescheiden. De Senaat stelt er prijs op te verklaren, dat het ook zijn meening is, dat de genomen besluiten volgens onze Corpswet niet onwettig zijn, m. a. w. dat de vastgestelde regeling voor de delging van het tekort in de Feestkas volkomen bindend is voor alle bij die regeling betrokken leden.

Echter is de Senaat daardoor tot de ooyertuiging gekomen, dat onze Corpswet op dit gebied een leemte bevat, welke eventueel tot groote rechtsonzekerheid voor de leden zou kunnen aanleiding geven. Immers kan nu een Corpsvergadering een deel der leden aanwijzen voor de delging eener ontstane Corpsschuld. Want het beginsel van een partiële geldheffing weliswaar met het oog op een Lustrumtekort, en naar aanleiding van Hoofdst. XVII, art. 4 2e alinea, als juist aangenomen, zou ook in andere gevallen niet als on-corpswettig zijn aan te merken.

Dit zou tot zeer ongeregelde en ongewenschte toestanden kunnen aanleiding geven, hetgeen ook uit het verder verloop der vergadering bewezen is. Verschillende stemmen gingen reeds op voor de vrijstelling van nog andere categoriën van leden, dan de eerstejaars, ten wier behoeve het beginsel was opgeworpen en ten wier opzichte het daardoor ver-

kregen practisch resultaat ook door den Senaat wordt toegejuicht.

De laatste vergadering bleek een juist inzicht te hebben, waar de grens gelegen was tot waar de vrijstelling van den Hoofdelijken omslag verleend mocht worden. Voor de toekomst geeft dit echter geen voldoende waarborgen, waar het hier betreft de geldelijke verplichtingen der leden, die wettelijk geregeld behooren te worden en niet uitsluitend van de uitspraak van één Corpsvergadering mogen afhangen. De Senaat heeft daarom gemeend op deze, ook door anderen gevoelde leemte, nader te moeten wijzen en de noodzakelijkheid eener wetsaanvulling te moeten aantoonen.

Met het oog op het spoedig genaderd tijdstip van aftreding van dezen Senaat, de omvangrijke wetswijzigingen, welke verder toch noodig zijn gebleken, en de weinige oogenblikkelijke urgentie dezer kwestie, waar de uitspraak dezer Corpsvergadering slechts Lustrumtekorten betrof, heeft de Senaat besloten geen afzonderlijk wetsvoorstel op dit gebied thans in te dienen, doch deze kwestie te doen behandelen bij de uitgebreider wetsvoorstellen welke van een volgenden Senaat te verwachten zijn.

Verslag van de Corpsvergadering van 25 November 1908.

De voorzitter opent de vergadering, waarna de notulen voorgelezen worden. Een kleine verandering wordt daarin aangebracht op verzoek van den heer Laman Trip, waarna zij worden gearresteerd.

De voorzitter vangt aan met de mededeelingen zooals die in ons blad van heden zijn afgedrukt en gaat daarna over tot de kwestie van het al of niet laten verschijnen van een Lustrum-gedenkboek. Mededeelende, dat reeds 231 personen hebben ingeteekend en 300 exemplaren op zijn minst gekocht moeten worden, wordt in stemming gebracht of het gedenkboek verschijnen moet. De vergadering verklaart zich met algemeene stemmen er voor.

Verder niets te behandelen zijnde sluit de president de vergadering.

Corpsvergadering 25 November 1908.

Ik las 25 November Corpsvergadering en met de jongste vergadering in 't hoofd stapte ik vol vuur er heen, ik dacht aan een mogelijk staartje. De jongste vergadering was mij sympathiek geweest. Er was met iets gebroken, iets wat in onze maatschappij ingeworteld is. Iets dat leuk kan zijn maar soms afkeurenswaardig. Iets wat de met fijne opmerkingsgave begaafde eerstejaars moeten voelen in vele dingen, waar wij het ook eens voelden, maar 't op ons namen als een noodzakelijk kwaad dat er nu eenmaal bij hoorde en velen van ons begingen tegenover hen die na ons kwamen dezelfde fouten, die we eens berispt hadden. De lezer begrijpt wat ik meen. Ik ben achteraf blij geweest dat de H. O. 30 gulden was, anders was er misschien

luchtig over heen gestapt of 't eerste jaar betalen moest of niet, dan had de onbillijkheid zich niet zoo duidelijk voor velen vertoond. Nu zagen zij 't duidelijk de onbillijkheid die uitvloeisel was van ingewortelde gebruiken en gelukkig verklaarden de meesten er mee in te stemmen dat 't eerste jaar niet betalen moest. Sommigen vonden 't onwettig, zij hadden reden het te betwisten, de wet woog bij hen zwaarder, deze opvatting kan ik eerbiedigen. Toch zijn er die een vrijstelling van 't jongste jaar niet wenschelijk achten, 't waren er gelukkig niet velen. Dit alles ging door mijn hoofd toen ik Woensdagavond naar zaal 43 stapte, ongeduldig wachtend op wat komen zou.

De voorzitter deelt mede het standpunt van den Senaat ten opzichte van de jongste besluiten en juicht toe dat 't eerste jaar is vrijgesteld. Die woorden hebben een indruk bij mij achtergelaten, ze versterkten als het ware het vertrouwen dat ik in de moraliteit van mijn corps kreeg op de vergadering van de vorige week, ook onze Senaat denkt zoo, haar hinderpaal in dezen was de wet. Er was een overwinning behaald, een groote schoone overwinning van het eergevoel over het recht der traditie, en opgewekt ben ik huiswaarts gegaan, een oogenblik ben ik blijven staan, even voor 't corpsbeeld, en 't was als stond de maagd fierder daar krachtiger als overwinnende gekomen uit den strijd en trotsch ben ik geweest, trotscher dan ooit lid te zijn van ons Delftsch Studentencorps.

Gaarne voldoe ik aan het verzoek van den heer Krayenhoff van de Leur om in het verslag der Corpsvergadering van 18 November de volgende correctie aan te brengen:

In al. 8 te lezen: Zijn bestrijders willen vooreerst het billikheidsgevoel hoger stellen dan het beginsel en betwisten hem bovendien de onwettigheid van een dergelijk besluit.

In al. 9: . . . en wil, daarbij de wettigheid voorlopig in 't midden latend, dat het beginsel voor het billikheidsgevoel zal wijken.

Italiaansch liedje. *)

Quant' à bella giovinezza
Chesifugge tuttavìa!

Zoo klinken in den bekenden zoeten toon de woorden in mijn hoofd terwijl ik de herinnering wil levendig maken aan een moment, dat op ieder met een eenigszins fijn besnaard gemoed een diepen indruk moet gemaakt hebben. En nu zijn we allen in de gelegenheid die herinnering in ons bij te houden en kunnen we het liedje elk oogenblik in ons doen hooren nagalmen zooals het weleer klonk van uit de mondjes der bloemenmeisjes en zooals de klokken van den nieuwen toren het bengelden, de heldere volzonnige natuur van dien dag doen weerklinkend van de onschuldig zuivere melodie, die gepaard aan de bevallige beweging der zangeressen, in ons de bekoring hebben teweeggebracht van maagdelijke reinheid en kinderlijke eenvoud.

Wie toch voelde niet een lichte rilling van aandoening toen, nadat het zware gordijn, dat den ingang van het tournooiveld afsloot, terzijde geschoven was, de bonte rij van maagden en kinderen getooid met bloemen en guirlandes en begeleid door minnestreelen, onder sierlijken dans de liefelijke melodie aanhieven, langzaam voortzwevend over den zwaren looper naar den troon, den weg met rozen bezaaiend. Wie was niet getroffen door den rijken eenvoud, die van deze groep uitstraalde en was het niet de muziek van het Italiaansche liedje, dat de grootste kleur bijzette! Wat een charme zulk geheel, wat een plechtige sierlijkheid van beweging, die in rhythmus uitgevoerd zoo vol het idee van jonkvrouwelijke gratie weergaf. Met spanning werd dat liefelijke tooneel, dat het tournooi opende door de duizende toeschouwers in volle verrukking aanschouwd.

Langzaam stierven de slottoonen weg, om opnieuw aangeheven te worden bij het vervolgen van het zachte bonte pad en bij het plaatsnemen van Lucretia op den troon, klonken de laatste woorden als wachtend en verlangend en fladderden als bonte vliedertjes rond en verdwenen verder in het schelle licht van den glanzenden Florentijnschen hemel. Wat de groep der bloemenmeisjes vermocht bij te dragen tot den grootschen stoet, die op hen volgde, zullen zij, die het aanschouwden voor zich weten als een van de

*) Naar aanleiding van het „Italiaansch liedje” verkrijgbaar bij en ons toegezonden door den Heer J. Waltman Jr. Muziek F. E. A. Koeberg.

momenten, die in hun wezen werkelijk schoon zijn te noemen. En wanneer men nu in deze dagen, nu groote doch overkomelijke lasten op ons drukken, het liefelijk gekweel een syrenengezang mocht noemen, dan mogen we achteraf blij zijn, dat we ons de ooren niet dicht hebben laten stoppen of aan den mast laten binden om de gevolgen te ontgaan, en eerder toejuichen, dat we ons hebben laten verleiden door de Delftsche syrenen wier valstrik niet zoo kwaad bedoeld mag geacht worden; want we bezitten en genieten in deze onze zwakheid een herinnering, die ons ten allen tijde zal doen pleiten voor de Delftsche jonkvrouwelijkheid niet misdeeld met bekoring en lieftaligheid. Maar dat alles is voorbij „ils sont passés ces jours de fête” en voor velen ook de prettige gewaarwordingen.

Thans hoort men andere klanken dan liefelijke meisjesstemmen, die van onschuld en reinheid zingen, nu klinkt de zware mannenstem, die van schuld en rotheid galmt, nu, nu alles genoten en gezien is, nu de lasten van de lusten zich doen gevoelen. Dan komt het voor alsof al het grootsche van weinig belang is geweest voor ons en de buitenwereld; maar het feit, dat het met veel zoo gaat, zal ons hier moeten herinneren, dat er werkelijk kostbare oogenblikken hebben plaatsgehad, die door bijna allen zijn kunnen aanschouwd worden en die nooit betreurd mogen worden door ons, in wie gevoel voor kunst- en muziekuiting moet bestaan. En als zij, die zoo te keer gaan tegen de kosten van een tournooi of mimenspel niet zooveel muzikaal of theatraal gevoel in zich hebben dat zij door hun zwijgen toonen de verheven ernst begrepen te hebben, ik geef hen, corpsmensen, te overdenken of zij zich tevredener en gelukkiger zouden gevoelen zoo veel wat gebeurd is, achterwege ware gebleven of in kleineren opzet ware uitgevoerd, waardoor de geldelijke bijdragen minder zwaar zou zijn uitgevallen.

Maar gedane zaken nemen geen keer en we leven nog voort in den roem, die een tournooi en mimenspel ons mocht brengen al weegt hij wat zwaar voor vele beurzen. Roem valt in den regel niet goedkoop te bemachtigen; de herinnering aan het schoone dat het Corps te zien gaf moet in velen den wrevel doen smoren en als het liefelijke geluid van het Italiaansche liedje niet bij machte is om koude harten te vermurwen, laten dan de zware accoorden van het mimenspel verkrijgbaar gesteld worden voor ons om overdonderend in te vallen, zoodat het plechtige geweld, de begrepen harmonie tusschen muziek en mime in ons doen schatten de grootsche herinnering aan beide hoofdmomenten boven het nadeel dat onvermijdelijk in streven naar grootheid ligt opgesloten.

H.

Het Noorden.

III.

De eigenschap, misstanden welke wij in ons land aantreffen, voor speciaal Hollandsche gebreken of achterlijkheid uit te krijten, zit ons in 't bloed. Daarom is elk gevoel van nationalen trots, al wordt dit ook opgewekt door kleinigheden, die het oogenschijnlijk niet geheel motiveeren — zoo bijvoorbeeld doordat wij dingen elders zien gebeuren die „zels” ten onzent niet meer mogelijk zouden zijn — iets dat blijft, dat aangenaam stemt en waarvan men de aanleiding gaarne aan anderen mededeelt; die dan doorgaans het belachelijk vinden, omdat woorden in dezen te kort schieten om een juist beeld van de omstandigheden te geven, welke de aangename gewaarwording ten gevolge hadden.

Getuige de menigvuldige klachten, zich uitend in stukken in de krant, vergaderingen van handelsreizigers etc. over de achterlijkheid en gebrekkige aansluiting in ons spoorwegverkeer, die men dan al te gaarne vergelijkt met vermeende analogieën in het buitenland, oordeelt het groote publiek de toestanden hier op dit gebied zool niet middel-, dan toch in geen geval 20e eeuwensch.

Nu is het waar dat men zich aan een ander vaak zacht spiegelt; dit moge verkeerd zijn, maar toch verleidt onze menselijkheid er ons steeds weer toe. Zoo kwam er bij mij een klein gevoel van minachting op, toen ik de oud-harleveensche Noordsche spoorwegtoestanden met de onze vergeleek. Wij klagen steen en been als we in een trein verzeild raken die Kethel en Rijswijk aan doet. Toch zijn er vele treinen, die dat niet doen en zij die er stoppen heeten ook geen snel- maar personen-treinen.

Maar wat zouden we wel zeggen als de blitz Amsterdam—Parijs zulks deed? Wij zouden het niet kunnen gelooven, en toch een Zweed zou daar niets in vinden. Ieder etmaal is er één nacht- en één dagtrein, express genaamd, van Stockholm naar Malmö, welk traject deel uit maakt van de groote route Stockholm—Kopenhagen—Berlijn etc.

Die treinen zijn doorgaans zeer vol en zij bevatten voor negentig procent reizigers die minstens het geheele traject afleggen.

Toch stopt die „express” ongeveer 25 malen, en op plaatsen die niet veel meer lijken dan Kethel of Rijswijk, althans niet meer huizen tellen. En toch is het land daar oneindig veel dunner bevolkt dan het onze, en toch . . . . zijn er stations waar niemand in of uitstapt.

Wel is er tamelijk veel drukte op de perrons, maar dit is meer een gevolg van het gebruik als plaatselijke pantoffelparade, dan van de vele reizigers. Toen ik dan ook vertelde van treinen hier, die ons land al is het niet groot van Oost naar West doorkruisen en daarbij maar vier stations aan doen, zooals bijv. de Harwichtrein, wilde men dat nauwelijks gelooven! Tenzij men natuurlijk te doen heeft met meer bereide personen, die al eens in Duitschland geweest waren.

Een andermaal dat ik mijn vaderlandsch hart steviger voelde kloppen, was bij het bezoek aan een museum van kunstnijverheid in Christiania. Het is nieuw, maar bevat zeer belangrijke verzamelingen van meubelen, glas- en aardewerk, metaalarbeid en geweven artikelen.

Maar bijvoorbeeld wat betreft meubelen, kwam het dikwijls voor dat een mooi exemplaar of een heel stel opvallend door natuurlijkheid, passend ornament of voorname naamheid, bij nadere beschouwing van Hollandsch maaksel bleek; en dit was vrijwel regel bij iets uit de 16e, 17e en 18e eeuw.

En ook wat er daar was op 't gebied van moderne Noorsche, Zweedsche, zelfs Deensche toegepaste kunst, leek mij minderwaardig bij dat, waarvan ik eerder voorbeelden zag uit ons eigen land.

En welk een invloed de Hollandsche bouwkunst in die landen gehad heeft en nog wel heeft, men ziet er vele voorbeelden van. Hier is 't een Stadhuis, daar een poort, elders weer een voornaam patriciershuis, dat aan Holland denken doet.

En leest men er Baedeker dan nog eens op na, ten einde te onderzoeken hoe het in kleiner plaatsen gesteld is, waar gewoonlijk een vreemdeling zich niet ophoudt, dan blijken al de geziene voorbeelden nog slechts enkele onder talrijke.

Nergens valt zulk een sterken invloed van 17e eeuwse Hollandsche meesters te bespeuren als in Kopenhagen.

Zag men opschriften in de landstaal over het hoofd en stopte men zijn ooren dicht voor vreemde stemmen, dan zou men bij een wandeling door Oud-Kopenhagen zich in Amsterdam kunnen wanen.

En hier doen ook de menschen mee, wat uitzicht aangaat, dezen indruk te voltooien. Enkel ziet men hier minder Jodentypen, welke — als bekend is — in Amsterdam juist zeer veelvuldig voorkomen, en die te meer opvallen omdat de straat in hun leven een groote rol speelt.

De nieuwere wijken van Kopenhagen hebben ook iets grootsteedsch; verder is het aantal voertuigen voor personen, als trams, omnibussen, taximeters veel grooter dan in eenige Hollandsche stad en ook de volle koffiehuisen en restaurants herinneren er aan dat men in den vreemde is.

Een minder prettige trek van deze stad is de eeuwig waiende wind. Zelden is het er windstil en de kale boomen, reeds in begin Oktober wanneer zij bij ons en zelfs in Zweden en Noorwegen nog vrij veel blad dragen, zijn hiervan de stille getuigen.

(Wordt vervolgd).

Studentenbladen.

In Minerva stond een stevig stuk van een mijnheer Sacerdote, getiteld: „O, die misdadigers, of Shakespeare's doodsangst”. Mijnheer Sacerdote heeft 't over een boek van Goll, met 'n inleiding van Prof. Simon van der Aa, over misdadigers-typen bij Shakespeare. 't Is in elk geval een interessant onderwerp, Shakespeare's personen te gaan classificeeren volgens misdadigers-typen. Ferri deed het,

Goll doet het. Jammer dat meeningen wel eens verschillen en 't aardigst is als Ferri en Goll uit dezelfde plaatsen in Macbeth tot verschillende, in deze zelfs, tegenovergestelde meeningen komen.

Goll komt tot de conclusie dat Macbeth een gelegenheids-misdadiger is, Ferri besluit dat dezelfde Macbeth een geboorte-misdadiger is.

De schrijver van 't stukje wil hier in dezen geen partij kiezen, 't kon volgens hem best zijn dat Macbeth een geboren-gelegenheids-misdadiger is. Hij besluit zijn aardig stuk aldus:

„Al wie Goll lezen gaat, bedenke wél, dat 'n besliste toon nog niet de juistheid van 'n bewering bewijst en dat er naast de meening van Goll (die 'n jurist is en dus misschien wel in den tekst van Shakespeare leest wat er níét staat), nóg 'n meening, en misschien wel meer zelfs, mogelijk is.

—o—

Uit Utrecht 'n mijnheer W. Br. die 't over „Emmy Morel” en „Hofgunst” heeft. Stijlbloempje:

Haar gulle diepe stem maakte je kop vol van zonnige verrukking, zóó dat je niets meer zag als klaar-lichte zonnedag om je heen, dat je heel vergat te zitten in een avond-verlichte schouwburg op een triestige natte herfstdag.

Soms was 't of héél je lijf doervloed werd van een emotie, als liep je op 'n verre vlakke hei, alleen in de wijde heldere vreugde van 't schaterend licht, etc., etc. . . . . Dat licht hééft geschaterd hoor! Prosit!

—o—

In „Propria Cures” 'n aankondiging van 'n debating-avond waar Van Bruggen (V. B.), de tooneelcriticus van 't Handelsblad, stellingen gaat verdedigen over 't Tooneel, die zeer interessant zijn.

Wij hopen hier later op terug te komen.

Krabbels van de 62ste Diës der S. P.

Energiek bellen. Het kan me niets schelen. Neuriën klinkt beter. Lang bellen. Jullie moet het zelf weten! Wij hebben ons best gedaan om het peil van het Café Chantant te verbeteren en het is de moeite waard hoor, je doet het beste om erg stil te zijn, dan kun je het allemaal hooren — Herr Baron!!

Muziek! Muziek!!!

Kan me niet verdommen, muziek! muziek!! Net alsof ik dronken ben.

De lichten worden uitgedraaid, . . . een groote bleke hand beschrijft joviale lijnen door de lucht en glijdt achter het gordijn.

Sierlijk gezegd, zonder morsen gedronken, in een woord om niets van te zeggen.

Als dat vee stil is, zou ik ook een woordje in het midden brengen.

Als dat vee niets anders kan dan schreeuwen wil ik wel even wachten.

Kunnen jullie ook wat anders dan schreeuwen? Stom, vee!!

Geef hier die bel!

Langzaam. Lijdend. Zwaar te verduren. Sehr geerhte Gesellschaft ich bin heisser.

Armen in de hoogte, wanhoopsgebaren. (Snel) Adieu, ich kann nicht reden.

..... Matador.

Ping, ping.....

Ik snap het niet, wat doen jullie eigenlijk hier. Vertel me dat nu eens, wat kom je hier doen. Vertel met dat nu eens!

Leve onze Dirk, zonder hem kunnen wij niet leven!
Leve onze zaalschef, zonder hem kunnen wij niet zijn!

We zullen met ons drieën het gezelschap aangenaam bezighouden.

Die rechte Seite besteht nicht für mich, es ist nichts komisches dran.

Komm doch Franz, komm doch Heinz.

De Goede, muziek muziek!!.... Muziek.

S.

Von Fielitz.

Er is iets tragisch in de voorstellingen van dit Ueberbrettl. Wat 'n verschil met vroeger! 't Was toen chique, 't was werkelijk een „Ueber” brettel en nu dit karige overschot. De eenigste questie is nu, 't publiek bezig te houden, te amuseeren met 'n halfslachtig soort van werk, dat nét boven 'tcafé chantant-repertoire staat. Men amuseert zich een avond, als von Fielitz met zijn enkele getrouwen optreedt, maar men moet vergeten wat 't vroeger was.

Von Fielitz heeft merkwaardige eigenschappen voor 'n conférencier: eerstens is hij gevat, tweedens heeft hij een grenzenlooze dosis brutaliteit, ten derde kent hij verschillende talen, dat zijn alle belangrijke dingen. Hij ziet verder vrij

scherp, niet voor niets heeft hij één van de zwakke plekken van 'n Hollandsch publiek opgemerkt; dat geld geeft voor 'n vleierij aan 't adres van al wat Holland is, van 'n vreemdeling.

Von Fielitz heeft iets, maar 't is maar heel weinig, van 'n Don Quichotte in zich, zijn mopjes zijn iets verzuurd, 't is hem niet altijd voor den wind gegaan, humor is sarcasme geworden en dát is jammer. Er zijn aanprijzingen van hem, aan 't adres van zijn medespelers, die 't publiek pijnlijk doet lachen, die pijnlijke lach hoorde niet in 't Ueberbrettel thuis. Hij is er nu, helaas, laten we waardeeren wat er te waardeeren valt, er blijft genoeg over!

Ik heb gezegd dat von Fielitz een uitstekend conférencier was. Dat is op zichzelf een groote eigenschap. Daarin moet men hem hooren en genieten. Wanneer hij sensationeel probeert te worden, of lyrisch is 't mis, tettert zijn stem van 'n valsch geluid.

Heinz Buda mag ik graag: „Die Musick kommt” is iets dat nóg aardig is, en inslaat.

Ik wensch von Fielitz succes met zijn tochten door Holland er is genoeg in zijn voorstellingen, dat aardig is.

G.

(Zie verder Tweede Blad).

ADVERTENTIEN.

GOEDKOOPE KAMERS.

2 groote royaal gemeubileerde Kamers met Slaapkamer **te huur aangeboden.** Prijs f 20 en f 15 per maand. Adres Bureau van dit Blad.

AANGEBODEN:

een DINER-TAFEL

voor 8 of 10 Heeren, tegen 75 cents per Couvert.

Tevens gelegenheid voor **KOFFIETAFEL**, tegen billijke conditiën.

Adres F. DE GROOT, Verversdijk No. 43.

BOEK- EN KUNSTHANDEL

van

M. J. COUVEÉ.

Depôt van

Brouwer's Aardewerk.

G. J. M. VAN HOEK,

Magazijn van PIANO'S en ORGELS, **OUDE DELFT 29.**

Alleen-vertegenwoordiger voor STEINWEG PIANO'S. **HUUR PIANO'S** van af f 4,— per maand.

Stemmen - Repareeren - Inruilen - Transporteeren — Taxeeren. —

Gediplomeerd door de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst.

E. DE GROOT,

Delft - 33 Hoek Voldersgracht 33 - Delft

geeft de hoogste prijzen voor

Gedragen Heeren-Kleederen.

Sedert **40 JAREN** bekend bij H.H. Studenten onder den naam van „**VOGELEP**”.

Verfraaiingsvereniging „DELFA”.

(Goedgekeurd bij Kon. Besluit van 24 Dec. 1897, N°. 11).

PRIJSVRAAG.

De Verfraaiingsvereniging „DELFA” schrijft eene Prijsvraag uit tot het bekomen van een ontwerp voor een Gedenkplaat, -Schild of anderen herinneringsvorm, ter aanwijzing van de plaats, waar ANTONY VAN LEEUWENHOEK gewoond en gewerkt heeft.

De mededinging naar die prijsvraag wordt opengesteld voor alle personen, die in de gemeenten DELFT, VRIJENBAN of HOF VAN DELFT wonen of hun dagelijkschen werkkring hebben en voor alle ingeschrevenen aan de Technische Hoogeschool.

Een afdruk van het programma is op vrachtvrije aanvraag te verkrijgen bij den Secretaris der Vereeniging, *Oude Delft No. 60*, te DELFT.

De stukken ter beantwoording moeten vóór den 1en Februari 1909, des middags ten 12 uur zijn ingekomen.

Het Bestuur der Verfr. vereen. „DELFA”:

J. RICHTER, Voorzitter.

J. VAN AGGELEN, Secretaris.

D. HUURMAN

Hypolitusbuurt 22. :: Telefoon 221.

RUIME KEUZE

Schemerlampen, Studeerlampen
en Zijden Kappen,

zeer geschikt voor St. Nicolaas-Cadeaux.

GROOTSTE SORTERING

GAS- en PETROLEUMKACHELS.

Gaskachels in huur.

DRY MONOPOLE
HEIDSIECK & Co
WALBAUM, LULING, GOULDEN & Co SUCC.
REIMS, MAISON FONDÉE EN 1785.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 26 NOVEMBER 1908. No. 9.

TOONEEL.

HET NEDERLANDSCH TOONEEL: „WEERLOOS”

(la femme nue),

van HENRI BATAILLE.

Henri Bataille (een vrouw) heeft in Parijs met haar stukken veel opgang gemaakt, „la femme nue” onder den titel „Weerloos” gegeven door 't Nederlandsch tooneel, heeft voor Nederland altijd betrekkelijk veel belangstelling onderzonden. Waardoor? 't Is 'n sterk stuk, waarin scenes komen, die 'n publiek moeten pakken, er komen 4 belangrijke rollen in voor, die de spelers gelegenheid genoeg geven, hun qualiteiten te toonen. De hoofdrol is 'n schildersmodelletje. Levende, met 'n man, die, eerst arm, zich langzamerhand opwerkt, en zelfs beroemd wordt, wordt ze, ter wille van 'n canaille van 'n prinses, door dienzelfden man verlaten. Ze wil zich van kant maken, schiet verkeerd en wordt herstellend weer meegenomen door den ouden, goeden, vrij onbekenden schilder, die, vóór ze van hem wegliep, haar van de straat had opgeraapt, en die zich nu weer over haar ontfermt.

De hoofdrol werd gespeeld door Rika Hopper. Veel viel er te waardeeren in wat ze te zien gaf, maar deze zware rol ging beslist boven haar krachten. Er was te weinig echt gevoel in haar lijden, zoodat 't publiek bijna geen moment 't werkelijk diep tragische van dat ongelukkige vrouwtje doorvoelde.

Ko van Dijk gaf beslist méér, hoewel ook zij voor deze groote rol niet berekend was. Blijven over de twee andere groote rollen: die van de prinses en die van den ouden schilder. Ik zeg geloof ik bijna alles, wanneer ik vertel dat deze rollen gespeeld werden door Mevrouw Mann Bouwmeester en door Jan C. de Vos.

Beiden waren schitterend. Waar Mevrouw Mann 't inténs canailleuze van de prinses gaf, was 't spel van Jan C. de Vos in 't laatste bedrijf, als hij zijn ziek kind weer mee terug neemt, zóó zuiver, dat er 'n groote ontroering van uitging.

De vervulling van deze twee tweede rollen door zulke spelers, wierp 'n schaduw op 't spel van de twee hoofdpersonen: Rika Hopper en Ko van Dijk. 't Stuk werd op die manier wat uit zijn verband gerukt.

Wel was de scene in 't laatste bedrijf tusschen Jan C. de Vos en Rika Hopper 't hóógttepunt van 't stuk, maar nu werkt 't tekort aan dramatische kracht, als dan pas „la femme nue” ontroering verwekt . . . door 'n ander!

Laat ik over de andere personen zwijgen. Holtrop b.v. was net evenmin 'n Parijsch schilder, als Marcel mij de man van de prinses was, 't leek er allebei heel weinig op.

G. N.

BOEKBESPREKING.

BIJGELOOF UIT ALLE TIJDEN III,
HEKSERIJ door F. S. KNIPSCHER.

Misschien verwacht ge, dat dit boekje u zal geven sensationele verhalen over „hekserij”, dat 't zal zijn een verzameling van overleveringen en bijgelovige meningen over heksen. Geheel iets anders echter is de bedoeling van de schrijver geweest. Als ge zijn boekje hebt gelezen, dan zult ge voelen de diepe ernst, die hij erin heeft gelegd. Dan zult ge begrijpen, de groote invloed, die dit bijgeloof heeft gehad, en kennen de verschrikkelijke gevolgen ervan. Het geloof aan heksen, die hun ziel aan de duivel verkocht hebben, blijkt een geweldige omvang te hebben gehad. Het is niet alleen geweest een volksgeloof, maar een algemeen erkend en met kracht gehandhaafde mening. Er is een tijd geweest dat het bestaan van heksen en tovenaars door iedereen werd erkend, dat de heksenprocessen beschouwd werden als nuttige, godgevallige werken. Honderdduizende slachtoffers heeft dit bijgeloof gemaakt, enige eeuwen lang heeft het op een vreselijke manier onveiligheid en onrechtvaardigheid bewerkt. Diep treurig is het te lezen, hoe steeds schande en marteling de vrouwen uit die tijden boven 't hoofd hing, hoe zij bij massa's voor gemene leugenachtige beschuldigingen, zonder enig bewijs, beledigd, gemarteld en vermoord werden.

't Is haast onbegrijpelijk, hoe zulk een verschrikkelijk geloof zo lang kon blijven bestaan, maar we moeten niet vergeten dat men van oudsher meende met behulp van bovennatuurlijke hulp buitengewone dingen te kunnen doen, en . . . dat 't de kerk was, de machtige kerk, die de heksenprocessen officieel instelde en met alle kracht handhaafde. Laat ik echter 't boekje regelmatig nagaan.

De schrijver verdeelt 't in 3 delen, nl.: 1 de invoering der heksenprocessen, 2 de heksenprocessen en 3 bestrijding van het heksengeloof.

Nadat al enige verspreide gevallen van vervolging wegens hekserij waren voorgekomen, voerde paus Innocentius VIII in 1484 het heksenproces wettig in. Het doel was om de kerk te sterken. Alles toch, wat het volk dom hield en het bijgelovig maakte vergrootte de invloed van de geestelijkheid. Heel handig wist deze „onschuldige” paus het bijgeloof te gebruiken om de kerk vooruit te helpen, terwijl hij bovendien zichzelf grote roem verwierf door zo ijverig tegen ketteren, heksen en tovenaars op te treden.

Dit besluit was 't begin van de groote ramp, die 't heksengeloof gedurende 2' eeuwen over een deel van Europa bracht. Wel boden eerst rechters en besturen tegenstand, daar door het werk van de inquisiteurs, die de paus spoedig benoemde alle wetten, privileges en rechtsinstellingen, overhoop geworpen werden, maar langzamerhand wist de kerk alle tegenstand te breken en de heksenvervolging werd een regelmatig werkende, wijd verbreide instelling. Men betoogde dat God de toverijen toeliet „om het geloof der getrouwen op de proef te stellen”.

Bijna uitsluitend waren de vervolgingen tegen de vrouw gericht, want: „het kwade kleeft haar aan van den tijd der Schepping”.

In het 2e deel beschrijft de heer Knipscheer ons de heksenprocessen zelf.

Zo'n proces begon eenvoudig op een gerucht. Als men nu rekent, dat geld gegeven werd voor 't aanbrennen van een heks, terwijl 't tevens een prachtig middel was om zich van iemand te ontslaan, dan begrijpen we wel, dat duizenden werden aangebracht. Zo goed als allen werden gevonnist. Verschrikkelijk zijn de martelingen, die ons beschreven worden, bij bekennen werden de slachtoffers verbrand, doorstonden ze de folteringen dan heette het dat de duivel, hun bondgenoot, hun kracht gaf en nog erger peinigingen wisten wel een bekentenis te ontlokken. Geen vrouw was feitelijk veilig.

Tevens schetst schrijver ons in dit hoofdstuk hoe men zich het verkeer met de duivel voorstelde, de heksensabbat, het ongeluk dat heksen en tovenaars over de mensen brachten, en de werking der heksen zelf.

Dit hoofdstuk geeft ons wel een diepe indruk van de verdorvenheid en wreedheid der rechters, hoewel enige onder hen meenden voor het welzijn der mensheid te handelen. 't Is werkelijk ellendig te lezen aan welke schandelijke behandeling en wrede marteling de vrouwen blootstonden.

In het 3e deel geeft schrijver ons een overzicht van de bestrijding van het heksengeloof, want gelukkig hebben verschillenden de moed gehad tegen de wantoestanden op te komen. In de eerste plaats wordt genoemd Johannes Wier (1515—'88), die krachtig en onverschrokken 't heksengeloof bestreed. In ons land heeft het heksenproces nooit zo gewoed als b.v. in Duitsland, vooral omdat het steeds opgedragen bleef aan de gewone rechter, en deze slechts bij sterke bewijzen durfde veroordelen. Na 1610 werd hier geen heksenproces gevoerd, hoewel 't volksgeloof bleef bestaan. De grootste bestrijder van 't bijgeloof was onze landgenoot Balthasar Bekker, die een machtige invloed heeft uitgeoefend. In 1823 schijnt in Delden nog een vrouw de waterproef te hebben afgelegd, omdat zij als heks werd nageroepen en lastig gevallen, wel een bewijs hoe diep 't bijgeloof geworteld is geweest, terwijl 't nog te bezien staat of het zelfs nu geheel is verdwenen.

Ik gaf u hier een korte inhoud van 't boekje. 't Is echter onmogelijk de betekenis van 't geloof in hekserij in de 16e en 17e eeuw goed te beseffen, haar verschrikkelijke gevolgen goed te begrijpen, zonder 't gehele boekje te lezen. Schrijver behandelt zijn stof regelmatig, kalm en ernstig, maar juist daardoor maakt zijn verhaal zo'n groote indruk, geeft het ons zo'n duidelijk beeld van de werkelijkheid.

De uitgave, van de Hollandia-Boekerij, is in zeer duidelijke druk bewerkt, terwijl verscheidene goed uitgevoerde platen, enigszins fantastiese voorstellingen uit de heksenwereld geven.

H. G. N

EEN HUIS VOL MENSCHEN.

Wereld-Bibliotheek.

SCHARTEN ANTINK.

Een boek dat vlot zich laat lezen, met eenige positieve goede eigenschappen, waarvan de vlotte leesbaarheid wel een van de grootste is, en meerdere kleine slechte hoedanigheden. 't Boek wordt gelezen, en véél gelezen. 't Is een huis vol mensen, met ieder hun apart bestaan, met hun onderlinge verhoudingen, hun gelukjes, hun ongelukjes, en de schrijvers, hebben een enorme gave, om geleidelijk van-beneden-achter naar-vijf hoog vóór, te vliegen en je dáár 'n kijk te gunnen, en ze hebben gelukkig hun personen niet behoeven aan te dikken tot „interessante mensen” om ze toch voor den lezer belangwekkend te laten zijn. Men voelt met ze mee, met den concierge en diens vrouw, met den Duitschen professor, met de twee schilders en hun vrouwtjes, met Lourty, met al die verschillende menschentypen, door 't toeval in één zelfde huis geplaatst. En werkelijk is 't een héél moeilijke opgaaft, belangwekkend te blijven als je een 20 à 30 tal mensen, die ieder hun persoonlijk leventje voeren, in één boek gaat uitbeelden, en zóó, dat 't niet een boek wordt van aanééngeregen zelfstandige stukken, maar was in 't werk juist doorvoeld de atmosfeer van dat huis, van dat wereldje op zich zelf, dat een geheel vormt, en tóch zijn onoverkomelijke afgronden telt, als bijv. tusschen de schildersfamilie en den sénateur.

Alle respect voor de schrijvers die dit boek schreven. Iets is er, dat bij nadere beschouwing, aan de kunstwaarde van 't boek, zoo we daarvan al kunnen spreken, afdoet; dat is, de on-Hollandsheid, in stijl en opzet. Soms is 't vertaald Fransch dat we lezen, en dat is hinderlijk, 't boek had Hollandsch kunnen blijven, al weet ik, dat de opgaaft zwaarder zou zijn geweest, ons statige Hollandsch, Fransche buigingen te laten maken.

Dit neemt echter niet weg, dat ik de Wereld-Bibliotheek geluk wensch met dit uiterst leesbaar boek in haar collectie, dat wel al in brokstukken in de Gids verscheen, maar zeer zeker zóó een uitkomst is voor een leesgraag publiek.

G. N.

CORRESPONDENTIE.

Aan F. J. Kubatz.

Wij achten het beter uw stuk niet te plaatsen.

Aan D. V.

Stukken waarvan de schrijver onbekend is verhuizen naar de prullenmand. Uw stuk is reeds lang dien weg opgegaan.

RED.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

T. H.

De Voorzitter van de Afdeeling der Bouwkunde der Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan het Ingenieurs-examen voor Bouwkundig Ingenieur, dat zal worden afgenomen in Januari 1909, zich hiervoor schriftelijk hebben aan te melden bij den Secretaris dier Afdeeling Professor A. W. M. Odé Jr. voor 15 Dec. a.s.

Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar in den Technischen Boekhandel van J. Waltman Jr. te Delft.

De Voorzitter voornoemd,

(get.) HENRI EVERS.

ADVERTENTIEN.

Mejuff. P. J. HOOGENDOORN-VERSFELD,

OUDE DELFT 187, hoek Schoolstraat.

Cacao, Chocolade, Bonbons, Marsepain etc.

van diverse gerenommeerde Huizen.

RUIME SORTERING LUXE DOOZEN EN

SINT NICOLAAS-ARTIKELLEN.

Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken dd. 20 November 1908, No. 7423 Afdeeling H. M. O. is tot wederopzegging toegelaten als privaats-docent in de afdeeling der algemeene wetenschappen aan de Technische Hoogeschool te Delft, om onderwijs te geven in de nieuwe en nieuwste geschiedenis, Dr. W. W. van der Meulen te 's-Gravenhage.

D. S. C.

VERIFICATIEVERSLAGEN.

De Senaat verzoekt de Besturen der Corpsverenigingen, voor zooverre zij zulks nog niet gedaan hebben, ten spoedigste voor het inleveren der verificatieverslagen te willen zorgdragen.

Bij niet nakoming der in deze bij de Corpswet bepaalde verplichtingen van verenigingsbesturen, zal de daarvoor bepaalde boete door den Senaat worden opgelegd,

—o—

LIDMAATSCHAP D. S. C.

De Senaat maakt voor belanghebbenden bekend, dat zij, die zich thans wederom opgeven als lid van het D. S. C., niet tot betaling van den Hoofdelijken Omslag verplicht zijn.

Namens de Senaat,

W. H. VAN LEEUWEN, *President.*J. B. A. KESSLER, *Secretaris.*

—o—

FEESTCOMMISSIE.

De waarnemend thesaurier der Feestcommissie verzoekt hen, die nog bedragen schuldig zijn aan de Feestkas van het XIIe Lustrum, deze ten spoedigste te voldoen, daar er dringende behoefte aan kasmiddelen bestaat.

Eventueele inlichtingen te verkrijgen bij ondergeteekende, des Maandags 4—5 uur op de Senaatskamer der Societeit Phoenix.

W. H. VAN LEEUWEN, *President.**waarn. Thesaurier.*

AGENDA.

DEN HAAG.

Vrijdag 27 Nov. Ned. Tooneel: „Wolkenkrabbers; Peenhaar”; 8 uur.

Zaterdag 28 Nov. Geb. v. K. en W. Abonnementsconcert van het Concertgebouworkest, onder leiding van Willem Mengelberg; soliste Elena Gerhardt; 8 uur.

Fransche Opera: „Hamlet”; 8 uur.

Zondag 29 Nov. Dierentuin: Specialiteitenvoorstelling; 8 u.

ROTTERDAM.

Vrijdag 27 Nov. Tivoli-Schouwburg. Gastvoorstelling Louis Bouwmeester: „Don Cesar de Bazan”; 8 uur.

Groote Schouwburg. Rotterdamsch Tooneelgezelschap: „Echtscheiding”; 8 uur.

Zaterdag 28 Nov. Tivoli-Schouwburg. Nederl. Tooneel: „IJsbrand”; 8 uur.

Groote Schouwburg. Schauspielhaus Dusseldorp: „Rosmersholm”; 8 uur.

Zondag 29 Nov. Geb. v. K. en W.: Concert door Kathleen Parlow; 2½ uur.

Groote Schouwburg. Rotterdamsch Tooneelgezelschap: „Echtscheiding”; 8 uur.

Tivoli-Schouwburg. Gezelschap Royaards: „Zenuwachtige vrouwen”; 8 uur.